

РЕШЕНИЕ

№ 1112

гр. Стара Загора, 23.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, XI-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,
в публично заседание на тринадесети декември през две хиляди двадесет и
трета година в следния състав:

Председател: Неделина Минчева

при участието на секретаря Е.А.Д.
като разгледа докладваното от Неделина Минчева Гражданско дело №
20235530103330 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание чл.55, ал.1, предл.първо от ЗЗД.

Искът е предявен от Д. П. М. от гр.Стара Загора срещу „КРЕДИСИМО“ ЕАД гр. София. С исковата молба се твърди, че на 15.11.2021г. между страните бил сключен Договор за потребителски кредит №..., по силата на който ответникът предоставил в заем сума в размер на 3100,00лв. на ищеца, която последният се задължавал да върне в срок до 20.11.2023г. на 24 месечни вноски, при лихвен процент от 39,75% и годишен процент на разходите – 47,85%. На основание същия договор на 28.01.2022г. ищецът заплатил на ответника 750,00лв., а на 11.03.2022г., още 3598,00лв. Общо на ответника били заплатени 4348,00лв. като задължението било погасено предсрочно.

Предвид факта, че договора за потребителски кредит бил договор на свободно договаряне, неговото съдържание не следвало да противоречи на добрите нрави, а санкцията при несъобразяване с това задължение била нищожност, на основание чл.26, ал.1 ЗЗД. Накърняване на добрите нрави било налице когато се нарушавал правен принцип – изрично формулиран или проведен чрез създаване на конкретни други разпоредби. Такъв принцип бил добросъвестността в гражданските и търговски взаимоотношения, а целта на неговото спазване била да се предотврати несправедливото облагодетелстване на едната страна за сметка на другата. Намирали приложение чл.289 ТЗ и общите правила на чл.8, ал.2 и чл.9 ЗЗД. Сделки, противоречащи на добрите нрави се считали тези, които водели до значително несъответствие на правата и задълженията на страните, неравноправно се третирали икономически слаби участници в оборота, използвал се недостиг на материални средства или незнание на едната страна за облагодетелстване на другата.

Съгласно договореното между страните – ищецът следвало да върне на ответното дружество сумата в размер на 4542,24лв., от които главница в размер на 3100,00лв. и възнаградителна лихва за периода 15.11.2021г. до 11.03.2022г. в размер на 1442,24лв. Ищецът погасил предсрочно дължимата сума, но въпреки това заплатил лихвите за целия срок на договора. Към 11.03.2022г. дължимата възнаградителна лихва била в размер на 373,11лв., като неоснователно ответникът претендирал и получил сума в размер на общо 4348,00лв. За периода на ползване на заемната сума ищецът следвало да заплати лихви в размер на 373,11лв., като ответникът неоснователно получил сума от 874,89лв. Тази сума ответното дружество задържало, като следвало да я възстанови.

Ищецът моли съда да осъди ответника да му заплати сумата от 874,89лв., представляваща платена без основание недължима сума за периода на ползване на заемната сума по Договор за потребителски кредит № ... от 15.11.2021г., ведно със законната лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба в съда до окончателното изплащане на задължението.

Претендира сторените по делото разноски.

В законоустановения срок ответникът е подал писмен отговор, с който заявява, че не оспорва сключването на Договор за потребителски кредит №.../15.11.2021г. между страните, по силата на който ответникът предоставил на ищеца кредит в размер на 3100,00лв., който следвало да бъде върнат на 24 месечни погасителни вноски в срок до 20.11.2023г., ведно с начислена договорна възнаградителна лихва в размер на 1442,24лв., при годишен процент на разходите от 47,85% и годишен лихвен процент от 39,75%. Не оспорва, че кредитополучателят погасил договора за кредит предсрочно с плащания, както са посочени в исковата молба, като счита, че същите са били дължими. Платените от ищеца суми били разпределени както следва: 3100,00лв. за главница, 362,98лв. за погасяване на възнаградителна лихва, начислена за периода от усвояване на кредита до 11.03.2022г. и 3,73лв. – лихва за забава, защото ищецът следвало да започна да погасява кредита си на 20.12.2021г., като падежът бил на 20 число всеки месец, а първото плащане било направено на 31.01.2022г. Разликата до претендираната от ищеца сума не била заплатена към ответника, а към дружеството „Ай Тръст“ ООД, за погасяване на задължения за портчителството, поради което ответникът оспорва, че сумата от 881,29лв. била платена в негова полза.

За обезпечаване на задължението на ищеца по договора за потребителски кредит бил сключен договор за предоставяне на поръчителство със страни ищецът, като потребител и „Ай Тръст“ ЕООД като поръчител. По силата на този договор, поръчителят се задължил да гарантира срещу възнаграждение задължението, което потребителят имал към ответника. Между ответника и „Ай Тръст“ ЕООД бил сключен договор за поръчителство, с което поръчителят изпълнил задължението си за предоставяне на поръчителството. Основанието на задължението на ищеца за заплащане на възнаграждение в полза на „Ай Тръст“ ЕООД било уговорено в чл.8 от договора за предоставяне на поръчителство, а неговият размер бил посочен в Приложение №1 към същия договор. Съгласно чл.8, ал.4, т.2 от договора било

посочено, че възнаграждението можело да бъде преведено по банкова сметка на ответника ведно с месечната погасителна вноска по гарантирания кредит, а ответникът бил овластен да приеме плащането, въпреки че не бил титуляр на вземането. Поради това искът бил недопустим и делото следвало да бъде прекратено, а в случай, че съдът сметнел че искът е допустим, то следвало да бъде отхвърлен като неоснователен. Претендира разноски.

Съдът като взе предвид събраните по делото доказателства, прецени поотделно и в тяхната съвкупност, ведно със становищата на страните, намира за установена следната фактическа и правна обстановка:

От представените и приети по делото като писмени доказателства копия на Общи условия за предоставяне на кредити; Договор за потребителски кредит №.../15.11.2021г.; Приложение №1 към договор за потребителски кредит №.../15.11.2021г. – условия на кредита; Стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити /приложение №2 към чл.5, ал.2 от Закона за потребителския кредит/, се установява, че на 15.11.2021г. страните са сключили Договор за потребителски кредит, по силата на който ответникът е предоставил на ищеца сумата от 3100,00лв., която сума ищецът се е задължил да върне на 24 вноски със съответното оскъпяване, всяка вноска в размер на 189,26лв., като общият размер на плащанията възлиза на 4542,24лв. В чл. 4, ал.1 от договора страните са уговорили, че в случай че кредитополучателят е посочил в заявлението, че ще представи обезпечение на кредита, същият следва, в зависимост от посочения в заявлението вид на обезпечението (i) да предостави на „Кредисимо“ банкова гаранция съгласно Общите условия в срок до 10 (десет) дни от подаване на заявлението или (ii) да сключи договор за предоставяне на поръчителство с одобрено от „Кредисимо“ юридическо лице в срок до 48 часа от подаване на заявлението. Срокът за одобрение на заявлението на кредитополучателя в хипотезата на предходното изречение е 24 часа от предоставянето на обезпечението, като към отношенията между страните по настоящия договор се прилагат съответните разпоредби на Общите условия относно обезпечението. Съгласно чл. 4, ал.2 от договора – в случай, че посочения в ал.1, изр. 1 срок кредитополучателят не предостави съответното обезпечение на кредита, ще се счита, че заявлението не е одобрено от „Кредисимо“, съответно този Договор не поражда действие между „Кредисимо“ и кредитополучателя.

По делото са представени Общите условия на „Кредисимо“ ЕАД, като в раздел III, т.12 е възпроизведена клаузата на чл.4, ал.1 от Договора за потребителски кредит.

Видно от приетите като писмени доказателства копия на Разписка №....г.; Справка – Детайли за трансакция от 11.03.2022г., задълженията по кредита са били погасени предсрочно от ищеца на 11.03.2022г. Това обстоятелство не се оспорва от ответника.

Във връзка с направеното възражение от страна на ответника, че сумата над дължимите за главница и лихва не е постъпила при него, а при поръчителя по договора, съдът на основание чл.192 ГПК изиска от „Ай Тръст“ ЕООД относимите към договора между страните документи. От представените и приети като писмени доказателства копия на Извлечение по договор за предоставяне на поръчителство от 15.11.2021г., Договор за

предоставяне на поръчителство от 15.11.2021г. е видно, че между „Ай Тръст“ ЕООД като поръчител и ищеца като потребител, е сключен договор, по силата на който „Ай Тръст“ ЕООД се е задължил да сключи договор за поръчителство с ответника „Кредисимо“ ЕАД, по силата на който да отговаря пред „Кредисимо“ солидарно с потребителя за изпълнението на всички задължения на потребителя по договора за потребителски кредит. Съгласно чл.1, ал.2 от този договор – за поемане на задълженията по този договор, потребителят дължи възнаграждение на поръчителя. Според чл.8, ал.1 от Договора за представяне на поръчителство – потребителят дължи на поръчителя възнаграждение за обезпечаването на изпълнението на задълженията на потребителя по договора за потребителски кредит в размер и при условия, съгласно приложение №1. Видно от същото приложение №1 към договора за предоставяне на поръчителство – възнаграждението на поръчителя е в общ размер на 3546,72лв., дължимо за целия период на действие на договора за кредит – по 147,78лв. на месец за периода на действие на договора за кредит.

От представеното от „Ай Тръст“ ЕООД извлечение се установява, че по договора за поръчителство с ищеца поръчителят е получил 593,59лв. – сума, платена на „Кредисимо“ ЕАД и администрирана към „Ай Тръст“ ЕООД.

Във връзка с така представените доказателства от страна на третото неучастващо по делото лице „Ай Тръст“ ЕООД, представителят на ищеца е направил възражения за нищожност на договора за поръчителство с „Ай Тръст“ ЕООД, както и за свързаност на ответника с „Ай Тръст“ ЕООД. Съдът намира, че тези възражения не могат да бъдат разглеждани в настоящото производство, доколкото „Ай Тръст“ ЕООД не е страна по делото. Ищецът е следвало да насочи иск за нищожност на договора за поръчителство към другата страна по договора, а именно „Ай Тръст“ ЕООД, а не към кредитора, въпреки изложените съображения за свързаност на двете лица. Независимо, че ответникът е едноличен собственик на капитала на „Ай Тръст“ ЕООД, последното е самостоятелно юридическо лице със самостоятелна правосубектност и ответникът не е процесуално легитимиран да отговаря по иск за нищожност на договор, сключен с „Ай Тръст“ ЕООД. Поради тази причина съдът не следва да се произнася по направените възражения за нищожност на Договор за предоставяне на поръчителство от 15.11.2021г. между „Ай Тръст“ ЕООД и ищеца.

В настоящото производство съдът следва да прецени дали ответникът е получил повече от дължимото по сключения договор за кредит. Предвид предсрочното погасяване на кредита кредитополучателят дължи само размера на получената като кредит сума – 3100,00лв., както и възнаградителната лихва за периода от отпускане на кредита до неговото погасяване. В случая ищецът е заплатил на 28.01.2022г. сумата от 750,00лв. Към тази дата обаче ищецът вече е бил изпаднал в забава по отношение на първите две погасителни вноски, дължими съответно на 20.12.2021г. – 1 89,26лв., от които 86,58лв. главница, и на 20.01.2022г. – 1 89,26лв., от които 89,45лв. главница. От датата на изпадане в забава до датата на плащане ищецът дължи и лихва за забава. За периода от 21.12.2021г. /датата на изпадане в забава/ до 28.01.2022г. /датата на плащане/ лихвата за забава върху главницата от

86,58лв. е в размер на 0,93лв., т.е. от платената сума 750,00лв. ищецът е погасил изцяло първата погасителна вноска, както и лихвата за забава от 0,93лв., като остатъкът от сумата – 559,81лв. е отишъл за погасяване на втората вноска, от която са погасени 0,20лв. лихва забава върху просрочената главница от 89,45лв. за периода от 21.01.2022г. до 28.01.2022г., възнаградителна лихва и главница в общ размер на 189,26лв. Остатъкът от 370,35лв. от вноската е погасила предсрочно третата вноска от 189,26лв., дължима на 20.02.2022г., като е останала сума в размер на 181,09лв. Тази сума, ведно с преведената на 11.03.2022г. сума от 3598,00лв. са послужили за погасяване само на оставащата дължима главница. Главницата към датата на погасяване 11.03.2022г., след заплащането на първите три вноски, възлиза на 2831,56лв., т.е. ищецът е платил допълнително сумата от 947,53лв. От тази сума, както бе посочено по-горе, 593,59лв. е била преведена на поръчителя „Ай Тръст“ ЕООД, съответно не е получена от ответника по делото, и остатъкът от 353,94лв. е недължимо платен. Ищецът не дължи договорни лихви след предсрочното погасяване на задължението си по кредита, съгласно чл.70, ал.3 ЗЗД и чл.32, ал.1 ЗПК. Следователно сумата от 353,94лв. е надплатена. Съгласно чл.55, ал.1, пр.1 от ЗЗД, който е получил нещо без основание, е длъжен да го върне. В тези случаи, в тежест на ищеца е да докаже само факта на плащането, което се установи безспорно по делото от представените вносни бележки, а задължение на ответника е да установи, че е налице основание за получаването на сумата, респ. за задържането ѝ. Такова основание не е установено по делото. Предвид изложеното искът е основателен и следва да бъде уважен до размера от 353,94лв., а в останалата част до предявените 874,89лв. искът следва да бъде отхвърлен.

По отношение на претенцията за съдебните и деловодните разноски, съдът намира, че на основание чл.78, ал.1 ГПК в тежест на ответника следва да бъдат възложени разноските съразмерно с уважената част от иска. Ищецът е направил разноски за държавна такса в размер на 50,00лв., от които ответникът следва да му заплати сумата от 20,23лв. съразмерно с уважената част от иска. Ответникът дължи и разноски за адвокатско възнаграждение. По делото е представен договор за правна помощ и съдействие за ищеца, съгласно който му е предоставена безплатна правна помощ от адв.В. М.. Съгласно чл.38 ЗА – адвокатът може да предостави безплатна правна помощ в изрично посочените в разпоредбата хипотези, под която влиза и настоящия случай. Съгласно чл.38, ал.2 ЗА на адвоката се определя размер не по-малък от предвидения в Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения. По делото е представен списък на разноските по чл.80 ГПК, съгласно който адв.М. претендира адвокатско възнаграждение в размер на 500,00лв. Същото надхвърля минималния размер, който е 400,00лв. съобразно материалния интерес. Съдът намира, че следва да определи адвокатско възнаграждение в минималния размер, предвиден в Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения, тъй като делото не представлява правна и фактическа сложност, не са събирани други доказателства освен представените към исковата молба и отговора на ответника, проведено е само едно открито съдебно заседание, на което представителят на ищеца не е присъствал, а само е представил писмено становище. От така определеното адвокатско възнаграждение ответникът следва да бъде осъден да заплати сумата от 162,00лв., съразмерно с уважената част от иска.

Ответникът също претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение. Съдът следва да определи юрисконсултско възнаграждение в размер на 250,00лв., от които ищецът следва да заплати сумата от 149,00лв., съразмерно с отхвърлената част от иска.

Воден от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „КРЕДИСИМО“ ЕАД, ЕИК 175330437, със седалище и адрес на управление: гр.София, район „Триадица“, бул.“Витоша“ №146 (сграда А), ет.4, Бизнес център „България“, представлявано от Сокол Радостинов Янков, да заплати на Д. П. М., ЕГН *****, с адрес ..., сумата от **353,94лв.** (триста петдесет и три лева и 94 стотинки) – главница, представляваща платена без основание недължима сума за периода на ползване на заемната сума по Договор за потребителски кредит № ... от 15.11.2021г., ведно със законната лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба – 10.08.2023г. до окончателното изплащане на вземането, както и сумата от **20,23лв.** (двадесет лева и 23 стотинки), представляващи разноски по делото за държавна такса, съразмерно с уважената част от иска, като **отхвърля** предявения иск за сумата над присъдените до претендираните 874,89лв.

Присъдените суми могат да бъдат платени по сметка на ищеца: IBAN:, при „Банка ДСК“ ЕАД.

ОСЪЖДА „КРЕДИСИМО“ ЕАД, ЕИК 175330437, със седалище и адрес на управление: гр.София, район „Триадица“, бул.“Витоша“ №146 (сграда А), ет.4, Бизнес център „България“, представлявано от Сокол Радостинов Янков да заплати на адвокат В. С. М., Адвокатска колегия – Варна, със служебен адрес: гр.Плевен, ул.”Шейново” 22, ет.4, ап.10, сумата от **162,00лв.** (сто шестдесет и два лева) представляваща адвокатско възнаграждение, съразмерно с уважената част от иска.

Присъдената сума може да бъде внесена по следната банкова сметка с титуляр В. С. М.: IBAN: ..., при „Банка ДСК“ ЕАД.

ОСЪЖДА Д. П. М., ЕГН *****, с адрес ..., да заплати на „КРЕДИСИМО“ ЕАД, ЕИК 175330437, със седалище и адрес на управление: гр.София, район „Триадица“, бул.“Витоша“ №146 (сграда А), ет.4, Бизнес център „България“, представлявано от Сокол Радостинов Янков, сумата от **149,00лв.** (сто четиридесет и девет лева), представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение съразмерно с отхвърлената част от иска.

Решението подлежи на обжалване пред Старозагорски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Стара Загора: _____